

ماده 6- به منظور توسعه اشتغال به ویژه اشتغال های حاصل از ایجاد کسب و کارهای خرد خانگی و کارگاههای خرد و کوچک با اولویت استقرار در مناطق محروم و روستایی از سال اول برنامه اقدامات زیر انجام می گیرد:

الف- سازمان موظف است نسبت به تأیید صلاحیت مؤسسات، نهادها و شرکتهای ارائه دهنده خدمات توسعه کسب و کار که وظایفی نظیر طراحی الگو(مدل)های کسب و کار برای ایجاد و توسعه بنگاهها، تسهیل فرایند تأمین مالی، کسب مجوزهای لازم، تضمین مالی یا بیمه ای برای کسب و کارها و تسهیل شکل گیری شبکه های تأمین، تولید، بازاریابی و فروش با رعایت قانون تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار مصوب 1400/12/24 با اصلاحات و الحاقات بعدی دارند، اقدام نماید.

ایراد شورای نگهبان

1- شرایط و معیارهای تأیید یا رد صلاحیت مؤسسات، نهادها و شرکتهای ارائه دهنده خدمات توسعه کسب و کار ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

2- تکلیف «سازمان برنامه و بودجه»، به تأیید صلاحیت مؤسسات، نهادها و شرکتهای ارائه دهنده خدمات توسعه کسب و کار، مغایر بند(10) اصل سوم(3) قانون اساسی شناخته شد.

ایراد هیات عالی نظارت

زمینه ساز بستر مجوززایی جدید و امضای طلایی برای سازمان برنامه و بودجه است و باعث ایجاد زمینه های فساد در نظام اداری می شود. علاوه بر این، صلاحیت های پیش بینی شده در این بند با وظایف قانونی سایر دستگاهها خصوصاً هیأت مقرراتزدایی و بهبود محیط کسب و کار وزارت امور اقتصادی و دارایی تداخل می کند. با توجه به این مراتب، این بند از مصوبه مغایر با بند(25) سیاست های کلی برنامه هفتم است.

مصوبه کمیسیون

عبارت «با همکاری دستگاه های ذیربط» بعد از عبارت «موظف است» و عبارت «قانونی» بعد از عبارت «اقدام» اضافه گردید.

یک تبصره به شرح زیر اضافه گردید:

تبصره - اقدامات موضوع این بند صرفاً توسط دستگاه هایی صورت می پذیرد که بر اساس وظایف قانونی صلاحیت دارند.

بند الحاقی- به منظور توسعه پایگاههای آمار و اطلاعات بازار کار و سامانه های کاریابی با محوریت بخش خصوصی، شهرداری ها و سازمان های مردم نهاد و نظارت بر فعالیت آنها، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با همکاری مرکز آمار ایران و سایر مراجع اطلاعاتی موظف است حداکثر ظرف سه ماه از لازم الاجرا شدن این قانون نسبت به طراحی و استقرار «سامانه ملی اطلاعات بازار کار» مشتمل بر توصیف و تحلیل سالانه وضعیت بازار کار، برآورد وضعیت آتی بازار کار در دوره های کوتاه مدت، میان مدت و بلندمدت به تفکیک مهارت ها، تخصص ها و توزیع جغرافیایی، برآورد تقاضای بازار کار به تفکیک سطوح تحصیلی، جنسیت و توزیع منطقه ای (تا سطح شهرستان) و اعلام استانداردهای مشاغل با رعایت قانون مدیریت داده ها و اطلاعات ملی مصوب 1401/06/30 با اصلاحات و الحاقات بعدی و قانون تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار در چهارچوب استاندارد بین المللی طبقه بندی مشاغل و جرف (آی.اس.سی.دی) اقدام کند.

ایراد شورای نگهبان

1- عبارت «با محوریت بخش خصوصی، شهرداری ها و سازمان های مردم نهاد» از این حیث که مقصود قانون گذار از آن روشن نیست، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

2- اعلام استانداردهای مشاغل در چهارچوب «استاندارد بین‌المللی طبقه‌بندی مشاغل و حرف (آی، اس، سی، دی)» از این حیث که با رعایت موازین شرعی است یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

تذکر شورای نگهبان

عبارت «(آی.اس.سی.دی)» به عبارت «(آی.اس.سی.ا)» اصلاح شود.

مصوبه کمیسیون

عبارت "برای استفاده همه بخش‌ها از جمله" جایگزین عبارت "بامحوریت" و عبارت "(آی.اس.سی.او)" جایگزین عبارت "(آی.اس.سی.دی)" و بعد از عبارت "حرف (آی.اس.سی.دی)" عبارت "با رعایت موازین شرعی" اضافه گردید.

ب- وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی موظف است با همکاری دستگاههای اجرایی و مؤسسات، نهادهای شرکتی ارائه‌دهنده خدمات توسعه کسب‌وکار، برای ایجاد یا توسعه کسب‌وکارهای خرد خانگی (تا دو نفر شاغل)، کارگاههای خرد (تا هفت نفر شاغل) و کوچک (تا بیست نفر شاغل) اقدامات زیر را انجام دهد:

تذکر شورای نگهبان

تعاریف «کسب‌وکارهای خرد خانگی»، «کارگاههای خرد» و «کوچک» از این بند، به صدر ماده انتقال یابد.

مصوبه کمیسیون

در سطر دوم عبارت " برای ایجاد یا توسعه کسب‌وکارهای خرد خانگی (تا دو نفر شاغل)، کارگاههای خرد (تا هفت نفر شاغل) و کوچک (تا بیست نفر شاغل)" پس از عبارت "وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی" جا به جا گردید.

1- ...

فصل 2- اصلاح نظام بانکی و مهار تورم

ماده 7- در اجرای بند (2) سیاست‌های کلی برنامه پنجساله هفتم و به‌منظور تحقق اهداف کمی زیر مطابق با احکام این فصل، اقدام می‌شود:

جدول شماره (2)- اهداف کمی سنج‌های عملکردی اصلاح نظام بانکی و مهار تورم

هدف کمی در پایان برنامه	واحد متعارف	سنجه عملکردی
13.8	درصد	رشد نقدینگی
9.5	درصد	تورم
20	درصد	کاهش سالانه ناترازی بانکها و مؤسسات غیربانکی (بر اساس معیارهایی که توسط شورای پول و اعتبار تعریف می‌شود)
حداقل 8	درصد	شاخص کفایت سرمایه بانکها و مؤسسات غیربانکی

وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است سنج‌های عملکردی اصلاح نظام بانکی و مهار تورم را سالانه به مجلس ارسال نماید.

ایراد شورای نگهبان

نسبت میان احکام مذکور در این فصل نظیر احکام مذکور در بند (ت) ماده (8)، بند (ث) ماده (9) و ... با قانون اخیرالتصویب «بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران» ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

ایراد هیات عالی نظارت

در جدول اهداف کمی این فصل، شاخص «کاهش سالانه ناترازی بانک ها» درج و سپس در ستون سوم، عدد بیست درصد (20%) ذیل هدف کمی پایان برنامه درج شده است که مشخص نیست آیا مقرر است ناترازی بانکها سالی بیست درصد (20%) کاهش یابد یا اینکه در پایان برنامه، بیست درصد (20%) کاهش پیدا کند؟ لذا از این حیث که شاخص مذکور ابهام دارد، مغایر جزء (3) بند(9) سیاست های کلی نظام قانون گذاری می باشد.

مصوبه کمیسیون

در ستون سنجه عملکردی عبارت " اضافه برداشت غیر مجاز بانکها و مؤسسات اعتباری غیر بانکی از بانک مرکزی" جایگزین عبارت "سالانه ناترازی بانکها و مؤسسات غیر بانکی (بر اساس معیارهایی که توسط شورای پول و اعتبار تعریف می شود)" گردید.

متن ذیل جدول به شرح زیر اصلاح گردید:

عبارت ذیل جدول به صورت زیر اصلاح شد: وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی مکلف است ند سنجه های عملکردی گزارش اصلاح نظام بانکی و مهار تورم را سالانه به مجلس ارسال نمایند. (سایر ایرادها، با اصلاحات اعمال شده در بندهای بعدی برطرف شده است.)

ماده 8- ...

ب- به منظور شفافیت فعالیت بانکها و مؤسسات اعتباری غیر بانکی، اصلاح ترازنامه آنها و گسترش اشراف اطلاعاتی بانک مرکزی بر شبکه بانکی کشور:

1- بانک مرکزی مکلف است ظرف یکماه از لازم الاجراء شدن این قانون، «سامانه املاک و مستغلات شبکه بانکی» و «سامانه سهامداری شبکه بانکی» را راه اندازی نموده، دستورالعمل اجرائی مربوط را به تصویب شورای پول و اعتبار برساند و دسترسی به سامانه های مزبور را برای کلیه بانکها و مؤسسات اعتباری غیر بانکی فراهم کند. بانکها و مؤسسات اعتباری غیر بانکی موظفند اطلاعات مرتبط با املاک و مستغلات تحت تملک خود یا املاک و مستغلاتی که مدعی مالکیت بر آنها هستند را به تریبی که بانک مرکزی اعلام می کند، در «سامانه املاک و مستغلات شبکه بانکی» درج کنند.

همچنین بانکها و مؤسسات اعتباری غیر بانکی موظفند اطلاعات مرتبط با سهام یا سهم الشرکه خود در شرکتها اعم از شرکتهای بورسی و غیر بورسی و اطلاعات مرتبط با سایر سهامداران، املاک، مستغلات، سهام و سایر دارایی های متعلق به شرکتهای مزبور را به تریبی که بانک مرکزی اعلام می کند در «سامانه سهامداری شبکه بانکی» درج کنند. بانک مرکزی موظف است سامانه های مذکور را به تریبی آماده کند که کلیه اطلاعات مورد نیاز در رابطه با املاک، مستغلات و سهام متعلق به بانکها و مؤسسات اعتباری غیر بانکی دولتی و غیر دولتی اعم از اینکه مستقیماً در مالکیت بانک یا مؤسسه اعتباری غیر بانکی بوده یا با واسطه شرکتهایی که بانک یا مؤسسه اعتباری غیر بانکی، مالک تمام یا بخشی از سهام آنهاست، به صورت کلی یا جزئی متعلق به بانک یا مؤسسه اعتباری غیر بانکی باشد، در سامانه های مزبور ثبت شود.

مسئولیت درج دقیق اطلاعات خواسته شده و به روزرسانی آن بر عهده هیأت عامل بانک یا مؤسسه اعتباری غیر بانکی است. هیأت مدیره بانک یا مؤسسه اعتباری غیر بانکی در مورد درج صحیح و دقیق اطلاعات خواسته شده با هیأت عامل مسئولیت تضامنی دارند. کتمان عمدانه دارایی هایی که بی واسطه یا با واسطه متعلق به بانک یا مؤسسه اعتباری غیر بانکی است یا ثبت اطلاعات غلط با هدف پنهان کردن ویژگی های دارایی های مزبور، موجب انفصال تا سه سال از خدمت در دولت و شبکه بانکی است.

مهلت ثبت اطلاعات مربوط به املاک، مستغلات و سهام بانکها و مؤسسات اعتباری غیر بانکی در سامانه های موضوع این جزء، شش ماه پس از ابلاغ دستورالعمل بانک مرکزی در این زمینه است.

پس از انقضای مهلت فوق چنانچه دارایی ای متعلق به بانکها یا مؤسسات اعتباری غیر بانکی کشف شود که در سامانه های موضوع این جزء ثبت نشده باشد، به موجب این قانون به شرکت مدیریت دارایی های شبکه بانکی موضوع بند «پ» این ماده منتقل می شود و هرگونه نقل و انتقال یا توثیق آنها توسط بانکها و مؤسسات اعتباری غیر بانکی فاقد اعتبار و بلااثر است.

املاک، مستغلات و سهامی که پس از انقضای مهلت یادشده به تملک بانکها یا مؤسسات اعتباری در می آید، از حیث الزام به ثبت و آثار حقوقی ناشی از عدم ثبت آنها در سامانه های فوق، مشمول حکم این جزء خواهد بود.

ایراد شورای نگهبان

از جهت جرم یا تخلف بودن این اقدام ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

تذکر شورای نگهبان

در فراز پنجم جزء 1، واژه «هدف» به «قصد» اصلاح گردد.

مصوبه کمیسیون

در پاراگراف پنجم بعد از عبارت "ویژگی های دارایی های مزبور"، عبارت "تخلف محسوب شده و مرتکب توسط هیأت انتظامی بانک مرکزی به" اضافه گردید و عبارت "محکوم می شود" جایگزین عبارت "است" گردید. در انتهای پاراگراف پنجم عبارت «ثبت اطلاعات غلط با هدف پنهان کردن ویژگی های دارایی های مزبور، موجب انفصال تا سه سال از خدمت در دولت و شبکه بانکی است.» بصورت زیر اصلاح شد:

«ثبت اطلاعات غلط به قصد پنهان کردن ویژگی های دارایی های مزبور، تخلف محسوب شده، مؤسسه اعتباری متخلف مشمول مجازات های جزء (2) به بعد بند (ب) ماده (23) قانون بانک مرکزی بوده و مدیران یا کارکنان متخلف توسط هیأت انتظامی بانک مرکزی به انفصال تا سه سال از خدمت در دولت و شبکه بانکی محکوم می شوند.»

...-2

2-3- مسؤولیت تشخیص املاک، مستغلات و سهام غیرمآزاد بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی بر عهده بانک مرکزی است و رئیس کل بانک مرکزی باید در این خصوص به شورای پول و اعتبار گزارش دهد. در صورتی که بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی به تشخیص بانک مرکزی اعتراض داشته باشد، هیأت انتظامی بانک مرکزی به اعتراض رسیدگی می کند. رأی هیأت انتظامی قطعی است.

ایراد شورای نگهبان

نسبت حکم مذکور در جزء (2-3) با مفاد «قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران» ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

مصوبه کمیسیون

در انتهای جزء (2-1) عبارت "دستور العمل نحوه تعیین املاک، مستغلات و سهام مشمول این جزء، در چهارچوب قوانین به تصویب هیأت عالی بانک مرکزی می رسد." اضافه گردید.

در انتهای جزء (2-2) عبارت "این مهلت، برای بانکها و مؤسسات اعتباری که نسبت کفایت سرمایه آنها مساوی یا بزرگتر از حد مذکور در جدول ماده (7) این قانون است، سه سال می باشد. در محاسبه نسبت کفایت سرمایه، اوراق مالی اسلامی منتشر شده توسط شرکت مدیریت دارایی های بانکی با ضریب خطر (ریسک) صفر منظور می شود." اضافه گردید.

در جزء (2-3) بعد از عبارت "اعتباری غیربانکی" عبارت "و تأیید مآزاد نبودن آنها در «سامانه املاک و مستغلات شبکه بانکی» و «سامانه سهامداری شبکه بانکی» در چهارچوب دستور العمل مذکور در بند (2-1) " اضافه گردید و عبارت "هیأت عالی بانک مرکزی" جایگزین عبارت "شورای پول و اعتبار" و عبارت "رسیدگی به اعتراض بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی به تشخیص بانک مرکزی، در چهارچوب ماده (22) قانون بانک مرکزی رسیدگی می شود." جایگزین عبارت "در صورتی که بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی به تشخیص بانک مرکزی اعتراض داشته باشد، هیأت انتظامی بانک مرکزی به اعتراض رسیدگی می کند. رأی هیأت انتظامی قطعی است." گردید.

...-4-2

تبصره 1- سازمان ثبت اسناد و املاک کشور (اداره کل ثبت شرکتها و مؤسسات غیرتجاری) و سازمان ثبت احوال کشور موظفند ضمن برقرار نمودن خدمات مبتنی بر اینترنت (وب سرویس)، کلیه اطلاعاتی را که بانک مرکزی در رابطه با دارایی‌های ثبت‌شده در «سامانه املاک و مستغلات شبکه بانکی» و «سامانه سهامداری شبکه بانکی» و اشخاص حقوقی و حقیقی مرتبط با دارایی‌های مزبور درخواست می‌کند، بلافاصله به صورت برخط در اختیار بانک مرکزی قرار دهند. بالاترین مقام دستگاه‌های یادشده مسئول اجرای دقیق و کامل این حکم است و در صورت استتکاف از اجرای این حکم به انفسال تا سه سال از خدمت در دولت و شبکه بانکی محکوم می‌شود.

ایراد شورای نگهبان

1- از این حیث که در چهارچوب «قانون مدیریت داده‌ها و اطلاعات ملی» اجرا خواهد شد یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

2- از این جهت که استتکاف از اجرای حکم مذکور تخلف بوده یا جرم و در نتیجه مرجع صالح برای رسیدگی به آن‌ها کدام است، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

مصوبه کمیسیون

بعد از عبارت "درخواست می‌کند" عبارت "با رعایت قانون مدیریت داده‌ها و اطلاعات ملی" اضافه و عبارت «توسط دادگاه» قبل از عبارت «به انفسال تا سه سال از خدمت در دولت و شبکه بانکی محکوم می‌شود» اضافه گردید.

تبصره 2-...

3- بانک مرکزی موظف است ظرف یکسال از لازم‌الاجرا شدن این قانون نسبت به ارزیابی کیفیت دارایی‌های بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی مبتنی بر اطلاعات ثبت‌شده در «سامانه املاک و مستغلات شبکه بانکی» و «سامانه سهامداری شبکه بانکی» و سایر دارایی‌های بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی اقدام نموده و پس از آن هر دو سال یکبار، ارزیابی کیفیت دارایی‌های بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی را تکرار کند. هزینه ارزیابی برعهده همان بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی است. بانک مرکزی می‌تواند از تمامی روشها و ظرفیت‌های ممکن از جمله اعطای مجوز تأسیس شرکت‌های ارزشیابی دارایی‌ها با رعایت قانون تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار استفاده از خدمات مؤسسات حسابرسی و کارشناسان رسمی استفاده نماید. دستورالعمل اجرائی این جزء به تصویب شورای پول و اعتبار می‌رسد.

ایراد شورای نگهبان

منظور از «کیفیت دارایی بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی» به دلیل فقدان تعریف قانونی و عدم تعیین ضوابط و شاخص‌های لازم، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

تذکر شورای نگهبان

در جزء 3 بند (ب) ماده (8) و سایر مواد مصوبه، عبارت «شورای پول و اعتبار» به عبارت «هیأت عالی بانک مرکزی» اصلاح شود.

مصوبه کمیسیون

1- جزء (3) حذف گردید.

2- در سرتاسر مصوبه مجلس، عبارت «هیأت عالی بانک مرکزی» جایگزین «شورای پول و اعتبار» شد.

4- بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی بر اساس گزارش‌های ارزیابی کیفیت دارایی‌ها به طبقات «سالم»، «قابل احیا» و «غیر قابل احیا» تقسیم می‌شوند. دستورالعمل نحوه این طبقه‌بندی، توسط بانک مرکزی با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه می‌شود و به تصویب شورای پول و اعتبار می‌رسد.

چنانچه بانک مرکزی، بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی را خارج از فرایند مذکور در این جزء، ناتراز تشخیص دهد، می‌تواند آن را در فرایند گزیر قرار دهد.
بانک مرکزی مکلف است گزارش عملکرد این بند را هر شش ماه یکبار به کمیسیون اقتصادی مجلس ارسال نماید.

ایراد شورای نگهبان
نسبت حکم مذکور با «قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران» ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.
مصوبه کمیسیون
جزء (4) حذف گردید.

پ- «شرکت مدیریت دارایی‌های شبکه بانکی» ذیل صندوق ضمانت سپرده‌ها و با سرمایه آن صندوق با هدف مولدسازی، بازاریابی و فروش دارایی‌های مازاد شبکه بانکی حداکثر ظرف شش‌ماه از لازم‌الاجراء شدن این قانون، تأسیس می‌شود. اساسنامه و ضوابط ناظر بر تأسیس، فعالیت و انحلال شرکت مدیریت دارایی‌های بانکی، نحوه قیمت‌گذاری و واگذاری دارایی‌ها و چگونگی تسویه حساب شرکت مزبور با بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی، توسط بانک مرکزی با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه می‌شود و پس از تأیید شورای پول و اعتبار به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. هرگونه شناسایی درآمد، تجدید ارزیابی و نقل و انتقال دارایی‌های بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی به شرکت مدیریت دارایی‌های بانکی، برای یکبار در طول برنامه مشمول مالیات با نرخ صفر است. رسیدگی به شکایات مربوط به این بند صرفاً در چهارچوب ماده (22) قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مصوب 1402/3/30 انجام می‌شود. چنانچه شکای به‌موجب رأی قطعی دادگاه متضرر شناخته شود، خسارات وارد شده در حدود مقرر در قانون و حکم دادگاه، صرفاً به‌صورت مالی توسط بانک مرکزی جبران می‌شود. چنانچه خسارت، مستند به قصور یا تقصیر افراد باشد، بانک مرکزی موظف است از طریق مراجع قانونی علیه افراد دخیل در ایجاد خسارت اقامه دعوی نماید.

ایراد هیات عالی نظارت
شرکت مدیریت دارایی‌های بانکی، باید تنها بانک‌های ناتراز ناسالم (غیرقابل احیاء) به تشخیص بانک مرکزی را هدف قرار دهد. از اینرو، بند «پ» ماده (8)، با توجه به غیرقابل اجراء بودن تکلیف مندرج در آن که ناظر به تمام شبکه بانکی است، مغایر جزء (1) بند (9) سیاست‌های کلی نظام قانون‌گذاری می‌باشد.
مصوبه کمیسیون

ت- بانک مرکزی در رابطه با بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی از اختیارات ذیل برخوردار است:

- 1- الزام سهامدار عمده (مالک واحد) متخلف به کاهش میزان سهام از طریق واگذاری تمام یا بخشی از سهام تحت تملک خود در مهلت مقرر
تبصره- در صورت عدم واگذاری سهام مورد نظر در مهلت مقرر، تمامی حقوق و اختیارات مالکانه سهامداران متخلف، سلب و به صندوق ضمانت سپرده‌ها واگذار می‌گردد.
- 2- الزام به افزایش سرمایه از جمله از طریق انتشار و فروش سهام جدید به اشخاص ثالث بدون نیاز به تصویب مجمع عمومی و در صورت لزوم با سلب حق تقدم سهامداران
- 3- تبدیل مطالبات حال‌شده سهامداران عمده به سرمایه
- 4- تبدیل بخشی از سپرده‌های عمده به سرمایه
- 5- تبدیل بدهی‌های غیرسپرده ای به سهام

6- فروش یا انتقال تمام یا بخشی از دارایی‌ها و بدهی‌ها با انتقال تمامی تضمین‌ها و تعهدات مربوط عیناً به بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی دیگر یا شرکتهای مدیریت دارایی‌های بانکی

ایراد شورای نگهبان

نسبت احکام مذکور در اجزای (2) تا (6) این بند با «قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران» از حیث شرایط و مجرای جریان اختیارات مذکور، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

تذکر شورای نگهبان

در جزء (6) بند (ت) ماده (8)، عبارت «شرکتهای مدیریت دارایی‌های بانکی» به عبارت «شرکت مدیریت دارایی‌های شبکه بانکی» اصلاح شود.

مصوبه کمیسیون

متن زیر جایگزین گردید:

«مالک واحد»ی که میزان سهام وی در مؤسسه اعتباری غیردولتی از حدود مجاز مذکور در ماده (5) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (44) قانون اساسی مصوب 1388/09/25 و اصلاحات بعدی آن بیشتر باشد، نسبت به سهام مازاد فاقد حق رأی و حق شرکت در افزایش سرمایه خواهد بود و حقوق مزبور و کلیه عوائد سهام مازاد، اعم از سود نقدی و عوائد ناشی از افزایش ارزش سهام مازاد (مابه التفاوت مبلغ حاصل از فروش سهام مازاد به ارزش سهام مازاد در زمان انتقال به صندوق)، به موجب این قانون به صندوق ضمانت سپرده‌ها منتقل می‌شود چنانچه تا یکسال پس از عبور میزان سهام «مالک واحد» از حد مجاز، میزان سهام او به حدود مجاز کاهش نیابد، صندوق ضمانت سپرده‌ها می‌تواند سهام مازاد را در بورس اوراق بهادار عرضه نموده و مبلغ حاصل از فروش را پس از کسر هزینه‌های مربوط و عوائد ناشی از افزایش ارزش سهام مازاد، به سهامدار مسترد کند. در صورتی که افزایش میزان سهام «مالک واحد» از حدود مجاز، به صورت قهری حادث شده باشد، حکم این بند یک سال پس از انتقال قهری سهام مازاد به «مالک واحد» اجراء می‌شود»

ث- ...

ج- جبران تعهدات و پرداخت بدهی‌های بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی در حال گزیر از محلهای زیر انجام می‌شود:

- 1- دارایی‌های بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی در حال گزیر
- 2- دارایی‌هایی که سند آنها به نام بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی در حال گزیر نیست اما بانک مرکزی یا مدیر گزیر مدعی هستند که دارایی‌های مزبور در واقع متعلق به بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی در حال گزیر می‌باشد با حکم دادگاه
- 3- حقوق صاحبان سهام، با اولویت سهامداران مقصر
- 4- سایر دارایی‌های سهامداران و مدیران مقصر عنداللزوم و با حکم دادگاه
- 5- دارایی‌هایی که به نام سهامداران و مدیران مقصر نیست، اما بانک مرکزی یا مدیر گزیر مدعی هستند که دارایی‌های مزبور در واقع متعلق به سهامداران مقصر می‌باشد، عنداللزوم و با حکم دادگاه

ایراد شورای نگهبان

1- مقدم کردن مطالبه از غیر مقصر (در مقابل مقصر و دارایی‌های خود شخص حقوقی) در صورت وجود مقصر مسبب، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

2- از جهت روشن نبودن مرجع تشخیص سهامداران مقصر ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

3- از این حیث که دارایی‌های مدیران مقصر را نیز شامل می‌شود یا خیر ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

مصوبه کمیسیون

بند (ج) به شرح زیر اصلاح گردید:

ج-

«جبران تعهدات و پرداخت بدهی‌های بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی در حال گزیر، به ترتیب، از محل‌های زیر انجام می‌شود:

1- سهام و سایر حقوق سهامداران مقصر

2- سایر دارایی‌های سهامداران مقصر

3- دارایی مدیران مقصر

4- دارایی‌های بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی در حال گزیر

5- سهام و سایر حقوق سهامداران غیر مقصر».

2- تبصره (1) و (2) بند (ج) به ترتیب زیر اصلاح و تبصره (2) به تبصره (3) تغییر نام یافت:

«تبصره 1- مرجع تشخیص تقصیر سهامداران یا مدیران مقصر، شعبه ویژه رسیدگی به اختلافات بانکی موضوع ماده (35) قانون بانک مرکزی است. میزان مسئولیت هریک از سهامداران یا مدیران مقصر در جبران تعهدات و پرداخت بدهی‌های بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی، با توجه به مسبب یا غیر مسبب بودن وی، توسط شعبه مذکور تعیین می‌شود.

تبصره 2- در موارد زیر دادستان کل کشور و دادستان‌های مراکز استان‌ها موظفند بلافاصله پس از اعلام بانک مرکزی یا مدیر گزیر، دارایی‌های مورد نظر را توقیف نمایند:

1- دارایی‌هایی که سند آن‌ها به نام بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی در حال گزیر نیست، اما بانک مرکزی یا مدیر گزیر مدعی هستند که دارایی‌های مزبور در واقع متعلق به بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی در حال گزیر می‌باشد.

2- دارایی‌هایی که به نام سهامداران یا مدیران مقصر یا متهم به تقصیر نیست، اما بانک مرکزی یا مدیر گزیر مدعی هستند که دارایی‌های مزبور در واقع متعلق به سهامداران یا مدیران مقصر یا متهم به تقصیر می‌باشد.

هر گونه معامله و نقل و انتقال دارایی‌های مذکور از زمان اعلام بانک مرکزی یا مدیر گزیر به دادستان کل کشور یا دادستان مرکز استان تا زمان صدور حکم قطعی دادگاه، ممنوع، باطل و بلااثر است. قوه قضائیه موظف است تمهیداتی را فراهم نماید تا به پرونده‌های موضوع این بند با رعایت سایر موارد اهم لازم‌الرعایه با قید فوریت، رسیدگی شود».

تبصره 1- دادستان کل کشور و دادستان‌های مراکز استان‌ها موظفند بلافاصله پس از اعلام بانک مرکزی یا مدیر گزیر، دارایی‌های موضوع اجزای (2)، (4) و (5) این بند را توقیف نمایند. هر گونه معامله و نقل و انتقال دارایی‌های مزبور از زمان اعلام بانک مرکزی یا مدیر گزیر به دادستان کل کشور یا دادستان مرکز استان تا زمان صدور حکم قطعی دادگاه، ممنوع و بلااثر است. قوه قضائیه موظف است تمهیداتی را فراهم نماید تا به پرونده‌های موضوع این بند با رعایت سایر موارد اهم لازم‌الرعایه با قید فوریت، رسیدگی شود و در صورت عدم امکان رسیدگی فوری حداکثر ظرف دو سال نسبت به صدور رأی اقدام نماید.

ایراد شورای نگهبان

مقصود از بلااثر بودن معامله و نقل و انتقال دارایی‌ها از این جهت که شامل بطلان نیز می‌شود یا خیر ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

مصوبه کمیسیون

تبصره (1) و (2) بند (ج) به ترتیب زیر اصلاح و یک تبصره به عنوان تبصره (2) به آن الحاق و شماره تبصره (2) به تبصره (3) تغییر یافت:

تبصره 1- مرجع تشخیص تقصیر سهامداران یا مدیران مقصر، شعبه ویژه رسیدگی به اختلافات بانکی موضوع ماده (35) قانون بانک مرکزی است. میزان مسئولیت هریک از سهامداران یا مدیران مقصر در جبران تعهدات و پرداخت بدهی‌های بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی، با توجه به مسبب یا غیر مسبب بودن وی، توسط شعبه مذکور تعیین می‌شود.

تبصره 2- در موارد زیر دادستان کل کشور و دادستان‌های مراکز استان‌ها موظفند بلافاصله پس از اعلام بانک مرکزی یا مدیر گزیر، دارایی‌های مورد نظر را توقیف نمایند:

1- دارایی‌هایی که سند آن‌ها به نام بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی درحال گزیر نیست، اما بانک مرکزی یا مدیر گزیر مدعی هستند که دارایی‌های مزبور در واقع متعلق به بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی درحال گزیر می‌باشد.

2- دارایی‌هایی که به نام سهامداران یا مدیران مقصر یا متهم به تقصیر نیست، اما بانک مرکزی یا مدیر گزیر مدعی هستند که دارایی‌های مزبور در واقع متعلق به سهامداران یا مدیران مقصر یا متهم به تقصیر می‌باشد.

هر گونه معامله و نقل و انتقال دارایی‌های مذکور از زمان اعلام بانک مرکزی یا مدیر گزیر به دادستان کل کشور یا دادستان مرکز استان تا زمان صدور حکم قطعی دادگاه، ممنوع، باطل و بلااثر است. قوه قضائیه موظف است تمهیداتی را فراهم نماید تا به پرونده‌های موضوع این بند با رعایت سایر موارد اهم لازم‌الرعایه با قید فوریت، رسیدگی شود.

تبصره 3- به انتهای بند «الف» ماده (1) قانون مجازات اخلاص‌گران در نظام اقتصادی کشور مصوب 1369/9/19 با اصلاحات و الحاقات بعدی عبارت «و هرگونه تبانی در پرداخت تسهیلات کلان بانکی، از جمله تأمین مالی ترجیحی برای سهامداران خصوصی و سایر اشخاص مرتبط با بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی (موضوع بند «ز» ماده (1) قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران) و عدم بازپرداخت تسهیلات کلان بانکی» اضافه می‌شود.

ماده 9- ...

ب- بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی مکلفند صورتهای مالی و گزارش‌های مالی خود را مطابق دستورالعمل موضوع بند «الف» این ماده تهیه و منتشر کنند. در صورتی که این دستورالعمل در مواردی مانند «حاکمیت شرکتی، نظارت (کنترل) داخلی، مقررات احتیاطی، شیوه تهیه صورتهای مالی و رویه‌های گزارشگری مالی» با ضوابط ابلاغی از سایر نهادها و مراجع ذیربط در تعارض و تضاد باشد، بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی مکلف به رعایت دستورالعمل یادشده هستند.

ایراد شورای نگهبان

اطلاق عبارت «ضوابط ابلاغی از سایر نهادها و مراجع ذیربط» با توجه به شمول نسبت به قوانین مصوب مجلس شورای اسلامی و آیین‌نامه‌های دولتی، مغایر بند (10) اصل سوم (3) قانون اساسی شناخته شد.

ایراد هیات عالی نظارت

این بند از مصوبه با بند (13) ماده (8) قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تعارض دارد. زیرا طبق بند (13) ماده (8) قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، یکی از وظایف هیأت عالی بانک مرکزی عبارت است از: «تصویب استانداردهای حسابداری، حسابرسی و گزارشگری مالی بانک مرکزی و اشخاص تحت نظارت برای پیشنهاد به مرجع قانونی تدوین استانداردهای یاد شده».

لذا، از آنجا که انسجام قوانین را خدشه دار می‌سازد، مغایر جزء (8) بند (9) سیاست‌های کلی نظام قانون گذاری است.

مصوبه کمیسیون

1- حذف شد.

2- عبارت «دستورالعمل مصوب هیأت عالی» جایگزین عبارت «دستورالعمل موضوع بند «الف» این ماده» و عبارت «(به استثنای مصوبات مجلس شورای اسلامی و هیأت وزیران)» بعد از عبارت «مراجع ذیربط» اضافه گردید.

پ- بانک مرکزی موظف است نسبت به نظارت مستمر بانکی مشتمل بر مجموعه اقدامات ناظر بر مقررات‌گذاری، مجوزدهی، پایش عملیات و عملکرد، ارزیابی مخاطرات (ریسک‌ها) و اعمال اقدامات نظارتی و اصلاحی بر بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی و شعب بانکهای خارجی در داخل کشور به‌صورت انفرادی و نیز مطابق با دستورالعمل فوق‌الذکر بر «گروه بانکی» به‌صورت یکپارچه اقدام نماید.

ایراد شورای نگهبان

1- از این حیث که اقدامات مذکور با رعایت قوانین و مقررات است یا خیر ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

2- از این حیث که مشخص نیست بانک مرکزی مکلف به نظارت بر اجرای امور مذکور شده است یا مکلف شده که از طریق امور مذکور وظیفه نظارتی خود را انجام دهد، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

مصوبه کمیسیون
حذف گردید.

تبصره- منظور از گروه بانکی، «بانک» یا «مؤسسه اعتباری غیربانکی» و «شرکتهایی است که بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی مالک حداقل دهم درصد (10%) سهام آن بوده یا به تشخیص بانک مرکزی در تعیین حداقل یک عضو هیأت مدیره شرکت مزبور نقش داشته باشد».

تذکر شورای نگهبان

در تبصره بند (پ) ماده (9)، عبارت «در تعیین حداقل یک عضو هیأت مدیره شرکت مزبور نقش داشته باشد» به عبارت «حداقل یک عضو هیأت مدیره شرکت مزبور را تعیین کرده باشد» اصلاح شود.

مصوبه کمیسیون

1- این تبصره با تغییرات به ذیل بند (ت) انتقال یافت.

2- عبارت «تعیین کرده باشد» جایگزین عبارت «نقش داشته باشد» گردید.

ت- بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی، اشخاص عضو «گروه بانکی» (اشخاص مشمول نظارت یکپارچه) و سهامداران، مالکان، مدیران و حسابرسان آنها و شعبه بانک خارجی در داخل کشور موظفند ضمن همکاری با بازرسان بانک مرکزی، آمار، اطلاعات و اسناد و مدارک را در زمان مقرر مطابق با شرایط درخواستی به بانک مرکزی ارائه نمایند. عدم رعایت مفاد این بند در مهلت زمانی مقرر و مطابق با چهارچوب های ابلاغی یا ارائه اطلاعات خلاف واقع، ناقص یا گمراه کننده به بانک مرکزی جرم محسوب گردیده و مرتکب با شکایت بانک مرکزی در صورتی که مشمول مجازات شدیدتری نباشد به یک یا چند مورد از مجازات های تعزیری درجه هفت موضوع ماده (19) قانون مجازات اسلامی مصوب 1392/2/1 با اصلاحات و الحاقات بعدی محکوم می شود.

ایراد شورای نگهبان

از جهت نحوه اعمال مجازات های مذکور نسبت به اشخاص حقوقی، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

مصوبه کمیسیون

1 عبارت «گروه مؤسسه اعتباری» بعد از عبارت «حسابرسان» اضافه گردید.

ث- انجام هرگونه عملیات بانکی، واسپاری (لیزینگ) و صرافی توسط اشخاص حقیقی و حقوقی و همچنین مشارکت در تأسیس و فعالیت نهادهای مالی موضوع قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب 1385/9/1 و تصدی سمت رکن در صندوق های سرمایه گذاری توسط بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی و اشخاص حقوقی که بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی حسب مورد بیش از بیست درصد (20%) سهام یا سرمایه آنها را به صورت مستقیم یا غیرمستقیم در اختیار دارند یا در تعیین هیأت مدیره آنها مؤثرند، بدون اخذ مجوز از شورای پول و اعتبار ممنوع است. مرتکب عملیات صرافی، بدون اخذ مجوز از شورای پول و اعتبار حسب مورد به مجازات های مقرر در قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب 1392/10/3 با اصلاحات و الحاقات بعدی و مرتکب عملیات بانکی و واسپاری (لیزینگ)، بدون اخذ مجوز از شورای پول و اعتبار حسب مورد در صورتی که مشمول مجازات شدیدتری

نباشد به یک یا چند مورد از مجازات‌های تعزیری درجه (7) موضوع ماده (19) قانون مجازات اسلامی محکوم می‌شود.

ایراد شورای نگهبان نسبت احکام مقرر شده در این بند با احکام مشابه مذکور در «قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران»، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.
مصوبه کمیسیون به شرح زیر اصلاح گردید:
ث- مشارکت مؤسسات اعتباری و شرکت‌های تابعه آن‌ها در تأسیس نهادهای مالی موضوع قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب 1385/9/1 بدون أخذ مجوز از بانک مرکزی ممنوع است. مرتکب توسط هیات انتظامی بانک مرکزی به یکی از مجازات‌های اجزاء (2) به بعد بند (ب) ماده (23) قانون بانک مرکزی محکوم می‌شود.

ج- شرکتها، مؤسسات و نهادهای مالی تابعه و وابسته به بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی به استثنای صندوق‌های سرمایه‌گذاری اختصاصی بازارگردانی، مجاز به خرید سهام بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی متبوع به صورت مستقیم یا غیرمستقیم نمی‌باشند، در غیر این صورت معامله مزبور باطل بوده و مرتکب علاوه بر جبران خسارات وارنده حسب مورد در صورتی که مشمول مجازات شدیدتری نباشد به یک یا چند مورد از مجازات‌های تعزیری درجه هفت موضوع ماده (19) قانون مجازات اسلامی محکوم می‌شود.

ایراد شورای نگهبان از جهت نحوه اعمال مجازات‌های مذکور نسبت به اشخاص حقوقی، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.
مصوبه کمیسیون این بند به شرح زیر اصلاح گردید:
ج- «شرکتها، مؤسسات و نهادهای مالی تابعه و وابسته به بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی به استثنای صندوق‌های سرمایه‌گذاری اختصاصی بازارگردانی، مجاز به خرید یا نگهداری سهام بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی متبوع به صورت مستقیم یا غیرمستقیم نمی‌باشند. مدیران شرکتها، مؤسسات و نهادهای مالی یادشده حسب مورد در صورتی که مشمول مجازات شدیدتری نباشند به یک یا چند مورد از مجازات‌های تعزیری درجه هفت موضوع ماده (19) قانون مجازات اسلامی محکوم می‌شوند».

چ- سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف است ظرف شش‌ماه از لازم‌الاجراء شدن این قانون، نسبت به ثبت و نگهداری اطلاعات تمامی مالکان حداقل یک‌درصد (1%) از سهام یا سرمایه اشخاص حقوقی غیر از شرکتها ثبت شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار، اقدام نموده و همچنین هرگونه نقل و انتقال مالکیت میزان سهام یا سرمایه مذکور به صورت اختیاری یا قهری را در سامانه اطلاعاتی خود منتشر و دسترسی‌های لازم را برای بانک مرکزی فراهم نماید. مالکیت سهام یا سرمایه مذکور و هرگونه نقل و انتقال آن در صورتی معتبر و قابل استناد است که در این سامانه ثبت گردد. احراز مالکیت سهام یا سرمایه مذکور صرفاً بر اساس اطلاعات ثبت شده صورت می‌گیرد.

ایراد شورای نگهبان 1- مقصود از «معتبر و قابل استناد» بودن موارد مذکور از این جهت که در مقام ثبوت مالکیت است یا اثبات مالکیت، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

2- حکم مذکور نسبت به حالتی که سازمان ثبت اسناد و املاک کشور تکالیف قانونی مذکور را اجراء ننماید و به مالکان ضرر وارد شود، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

3- حکم این بند از این حیث که با رعایت «قانون مدیریت داده‌ها و اطلاعات ملی» است یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

ایراد هیات عالی نظارت

قسمت ذیل بند (چ) ماده (9) از این حیث که؛ «اگر امکان ثبت و نگهداری اطلاعات در سامانه اطلاعاتی مذکور فراهم نشود و یا به هر دلیلی این اطلاعات در بازه زمانی مشخص شده ثبت نشود، تکلیف مالکیت و اعتبار سهام یا سرمایه افراد به چه نحوی خواهد بود؟» دارای ابهام است. لذا، مغایر جزء (3) بند (9) سیاست های کلی نظام قانون گذاری می باشد.

مصوبه کمیسیون

عبارت «کلیه اشخاص حقوقی موضوع این بند مکلفند اطلاعات سهامداران و هرگونه تغییرات آن را با رعایت قانون مدیریت داده‌ها و اطلاعات ملی در اختیار سازمان ثبت اسناد و املاک کشور قرار دهند. دریافت تمامی هزینه‌های قانونی مربوط به تأسیس شرکت یا سایر مواردی که طبق قوانین و مقررات مستلزم ثبت نزد مرجع ثبت شرکتها و دریافت هزینه بوده در خصوص شرکتهای موضوع این بند توسط سازمان ثبت اسناد و املاک کشور منوط به درج اطلاعات فوق الذکر در سامانه مذکور است و چنانچه عدم اجرای تکالیف قانونی موضوع این بند منجر به خسارت گردد باید جبران شود. مدیران و اشخاص مقصر مسئولیت قانونی دارند» جایگزین عبارت «مالکیت سهام یا سرمایه مذکور و هرگونه نقل و انتقال آن در صورتی معتبر و قابل استناد است که در این سامانه ثبت گردد. احراز مالکیت سهام یا سرمایه مذکور صرفاً بر اساس اطلاعات ثبت شده صورت می‌گیرد» گردید.

ح- بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی مکلفند مطابق با دستور العمل موضوع بند «الف» این ماده نسبت به تعیین تکلیف یا بستن حسابهای سپرده بانکی را کد اقدام نمایند.

ایراد شورای نگهبان

ضوابط «تعیین تکلیف یا بستن حسابهای سپرده بانکی را کد» ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

مصوبه کمیسیون

بند (ح) حذف گردید.

خ- ...

تبصره- ضوابط تأسیس و فعالیت کانون‌های صندوق‌های قرض‌الحسنه به تصویب شورای پول و اعتبار می‌رسد.

ایراد شورای نگهبان

اطلاق و آگذاری تعیین ضوابط تأسیس و فعالیت کانون‌های صندوق‌های قرض‌الحسنه به شورای پول و اعتبار مغایر اصل هشتماد و پنجم (85) قانون اساسی شناخته شد.

مصوبه کمیسیون

متن زیر جایگزین این تبصره گردید:

تبصره - «کانون‌های صندوق‌های قرض‌الحسنه در چهارچوب قانون نحوه تشکیل و فعالیت تشکلهای صنفی تخصصی مصوب 17 / 11 / 1401 تشکیل می‌شوند. در خصوص کانون‌های صندوق‌های قرض‌الحسنه، معاون تنظیم‌گری و نظارت بانک مرکزی در کارگروه موضوع بند (الف) ماده (2) قانون یادشده با حق رأی شرکت می‌کند. صلاحیت حرفه‌ای اعضای هیأت مدیره کانون‌های موضوع این تبصره باید به تأیید بانک مرکزی برسد».

ماده 10- به منظور اصلاح چهارچوب و اعمال سیاست‌گذاری پولی اقدامات زیر انجام می‌گیرد:

الف- بانک مرکزی به عنوان مقام پولی و مرجع اصلی مهار تورم با همکاری وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی، صنعت، معدن و تجارت، جهاد کشاورزی و سازمان موظف است برنامه عملیاتی سالانه مربوط به کاهش نرخ تورم را حداکثر تا پایان فروردین‌ماه هر سال به تصویب شورای پول و اعتبار برساند. بانک مرکزی موظف است گزارش

عملکرد این برنامه و دلایل عدم تحقق احتمالی آن را ماهانه به شورای پول و اعتبار، مجلس و شورای عالی راهبری برنامه ارائه نماید.

ایراد هیات عالی نظارت

1- پاراگراف دوم بند «الف» با صدر ماده (10) و بند «الف» ارتباطی ندارد و دارای ابهام است. لذا، مغایر جزء (3) بند (9) سیاست های کلی نظام قانون گذاری است.

2- این نوع فعالیت ها در چارچوب وظایف ذاتی دولت می باشد و لذا مغایر بند (14) سیاست های کلی نظام قانون گذاری است.

مصوبه کمیسیون

بند الحاقی- بانک مرکزی موظف است تا پایان سال اول برنامه دستور العمل پرداخت تسهیلات اعتبار در حساب جاری برای سرپرستان خانوار دارای درآمد منظم، مستمری یا یارانه را به تصویب شورای پول و اعتبار برساند.

ایراد هیات عالی نظارت

این بند با قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تعارض دارد. زیرا نحوه رسیدگی به تخلفات و اعتراض ها و نوع و میزان مجازات ها به صراحت در مواد (22) و (23) قانون فوق ذکر گردیده و لذا، از آنجایی که انسجام قوانین را خدشه دار می سازد، مغایر جزء (8) بند (9) سیاست های کلی نظام قانون گذاری است.

مصوبه کمیسیون

ب- ...

ت- به منظور تعیین تکلیف و بازپرداخت بدهی دولت و شرکتهای دولتی به شبکه بانکی:

1- معادل طلب حسابرسی شده بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی از دولت و شرکتهای دولتی، اوراق مالی اسلامی با سررسید حداکثر پنج سال در اختیار بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی طلبکار قرار می گیرد. اوراق مالی اسلامی مربوط به بدهی دولت توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی (خزانه داری کل کشور) و اوراق مالی اسلامی مربوط به بدهی شرکتهای دولتی توسط شرکت دولتی بدهکار منتشر و تضمین می شود. این اوراق حداکثر ظرف سه ماه از لازم الاجرا شدن این قانون، باید به بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی تحویل شود. مسؤلیت اجرای این بند حسب مورد بر عهده وزیر امور اقتصادی و دارایی و رئیس مجمع عمومی شرکت دولتی بدهکار است. اوراق مذکور مشمول ماده (27) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب 1/ 9/ 1384 است. همچنین این اوراق مشمول سقف انتشار اوراق مالی اسلامی در بودجه های سنواتی نمی باشد.

ایراد شورای نگهبان

از این جهت که مشخص نیست با توجه به اینکه اوراق موضوع این جزء «مشمول سقف انتشار اوراق مالی اسلامی در بودجه های سنواتی نمی باشد»، این اوراق در سقف بودجه سنواتی پیش بینی خواهد شد یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

مصوبه کمیسیون

متن زیر به انتهای جزء (1) اضافه گردید:

«این اوراق با بدهی فعلی دولت یا شرکت های دولتی به بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی جایگزین و معادل آن از بدهی دولت یا شرکت دولتی که در دفاتر آن بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی ثبت شده، کسر می گردد. سود اوراق مذکور حسب مورد در بودجه سنواتی دولت یا شرکت دولتی بدهکار پیش بینی می شود.»

2- ...

تبصره- عقود مورد استفاده برای انتشار اوراق مالی اسلامی موضوع این بند (اصل و سود) باید به تأیید شورای فقهی بانک مرکزی برسد.

در صورتی که بدهی حسابرسی شده دولت و شرکتهای دولتی به بانکها از زمان لازم الاجرا شدن این قانون بیشتر از دو هزار و پانصد هزار میلیارد (2.500.000.000.000) ریال باشد، تکلیف دولت برای اجرای این حکم محدود به رقم مذکور خواهد بود.

ایراد شورای نگهبان

از این جهت که مشخص نیست، منظور از «تکلیف دولت برای اجرای این حکم»، عام بوده و شامل شرکت‌های دولتی نیز می‌شود یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

مصوبه کمیسیون

1- عبارت «مالی اسلامی قابل معامله در بازار سرمایه» بعد از عبارت «اوراق مالی اسلامی» اضافه گردید.

2- این تبصره به شرح زیر اصلاح گردید:

تبصره- عقود مورد استفاده برای انتشار اوراق مالی اسلامی موضوع این بند (اصل و سود) باید به تأیید شورای فقهی بانک مرکزی برسد.

ث-...

2- با استفاده از روشهای مختلف از جمله گشایش اعتبار اسنادی (ال.بی.سی) داخلی، تأمین مالی مبتنی بر قرارداد (فکتورینگ) و ترویج اوراق گواهی اعتبار مولد (گام)، منابع بانکی را به سمت تولید هدایت کند.

ایراد شورای نگهبان

مفهوم «اوراق گواهی اعتبار مولد (گام)» با توجه به فقدان تعریف قانونی ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

مصوبه کمیسیون

عبارت «و ترویج اوراق گواهی اعتبار مولد (گام)» حذف گردید.

بند الحاقی ...

2- اعطای شناسه یکتای «سمات» به قرار دادهایی که ذی‌نفع آن (تسهیلات‌گیرنده یا متقاضی صدور ضمانتنامه یا گشایش اعتبار اسنادی)، شخص حقوقی است، منوط به تأیید وی در سامانه سمارت است.

ایراد شورای نگهبان

از این حیث که مشخص نیست تأیید شخص حقوقی در سامانه سمارت شامل چه مفادی است و مرجع تأیید کیست، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

مصوبه کمیسیون

جزء (2) به شرح زیر اصلاح گردید:

2- اعطای شناسه یکتای «سمات» منوط به تأیید طرف قرارداد در آن سامانه است. متن قرارداد ثبت‌شده در سامانه سمارت و اقساط پرداخت‌شده، سررسیدشده و عقب‌افتاده باید همواره برای طرف قرارداد قابل مشاهده باشد. بانک مرکزی موظف است ظرف مدت یک سال از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون، زیرساخت لازم برای اجرای حکم این جزء را فراهم کند. در قراردادهایی که ذی‌نفع آن (تسهیلات‌گیرنده یا متقاضی صدور ضمانتنامه یا گشایش اعتبار اسنادی)، شخص حقوقی است، تأیید قرارداد توسط نماینده شخص حقوقی در سامانه سمارت انجام می‌شود. شخص حقوقی باید نماینده خود را رسماً به مؤسسه اعتباری معرفی کند.

3- در صورت عدم رعایت تکلیف مذکور در جزء (1)، مدیرعامل بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی متخلف به حکم مرجع قضائی ذی‌صلاح یا تصمیم هیأت انتظامی به پنج‌سال ممنوعیت از هرگونه اشتغال در بانکها، مؤسسات اعتباری غیربانکی، شرکتها و مؤسسات وابسته محکوم می‌شود. همچنین سازمان امور مالیاتی کشور موظف است در قالب لوایح بودجه سنوالتی، مالیاتی برابر صددرصد (۱۰۰٪) تسهیلات و تعهدات فاقد شناسه یکتای صادر شده از «سمات» را از بانکها و مؤسسات اعتباری متخلف، اخذ و به خزانه‌داری کل کشور واریز نماید.

در صورت انعقاد قرارداد اعطای تسهیلات یا ایجاد تعهد بدون اخذ شناسه یکتای صادر شده از «سمات» یا عدم تطابق اطلاعات «سمات» با مفاد قرارداد منعقدشده، سود تسهیلات و کارمزد ضمانتنامه و اعتبارات اسنادی برای شخص حقوقی ذی‌نفع به‌عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی پذیرفته نمی‌شود.

ایراد شورای نگهبان

با توجه به ذکر همزمان «مرجع قضائی ذی‌صلاح» و «هیأت انتظامی» از حیث نحوه اجرای مجازات مذکور در این بند و همچنین جرم یا تخلف بودن موضوع حکم، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

مصوبه کمیسیون

متن زیر جایگزین جزء (3) گردید:

3- در صورت عدم رعایت تکلیف مذکور در اجزاء (1) و (2) این بند، بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی متخلف و مدیران ذی‌مدخل مطابق ماده (22) قانون بانک مرکزی، توسط هیأت انتظامی بانک مرکزی به مجازات‌های جزء (2) به بعد بند (ب) ماده (23) قانون بانک مرکزی محکوم می‌شوند. همچنین سازمان امور مالیاتی کشور موظف است در قالب لوایح بودجه سنواتی، مالیاتی برابر صد در صد (۱۰۰٪) تسهیلات و تعهدات فاقد شناسه یکتای صادر شده از «سمات» را از بانکها و مؤسسات اعتباری متخلف اخذ و به خزانه‌داری کل کشور واریز نماید. بانک مرکزی موظف است گزارش تخلفات بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی در رابطه با این بند را در اختیار سازمان امور مالیاتی قرار دهد. در صورت انعقاد قرارداد اعطای تسهیلات یا ایجاد تعهد بدون اخذ شناسه یکتای صادر شده از «سمات» یا عدم تطابق اطلاعات «سمات» با مفاد قرارداد منعقد شده، سود تسهیلات و کارمزد ضمانتنامه و اعتبارات اسنادی برای شخص حقوقی ذی‌نفع به‌عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی پذیرفته نمی‌شود».

4- در کلیه عملیات بانکی از جمله تسهیلات، دریافت و پرداخت هرگونه سود مرکب (ربح مرکب) و سود از سود، سود و جریمه تأخیر نسبت به وجه التزام و خسارت و جریمه تأخیر تأدیه ممنوع و باطل است. در صورت مجرمانه بودن موارد مذکور علاوه بر استرداد وجوه و جبران خسارت، مجازات‌های قانونی نیز اعمال می‌شود. بانک مرکزی مکلف است گزارش عملکرد این بند را سالانه به کمیسیون اقتصادی مجلس ارسال نماید.

ایراد شورای نگهبان

1- با توجه به تنوع موارد از جمله قراردادهای متعدد، سقف تسهیلات، وجود عذر در عدم پرداخت و ...، مغایر با بند (12) اصل سوم (3) قانون اساسی شناخته شد.

2- از این حیث که حکم مذکور، شامل قراردادهایی که قبل از لازم‌الاجراء شدن این حکم، منعقد شده نیز می‌شود یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

مصوبه کمیسیون

جزء (4) به شرح زیر اصلاح گردید:

4- در قراردادهای بانکی، سود مرکب (ربح مرکب)، سود از سود، جریمه تأخیر نسبت به وجه التزام (علاوه بر وجه التزام قانونی) و خسارت بر خسارت قانونی ممنوع و مشمول اجزاء (2) به بعد بند (ب) ماده (23) قانون بانک مرکزی است. پس از لازم‌الاجراء شدن این قانون، بانکها و مؤسسات اعتباری موظفند در مواردی که تسهیلات‌گیرنده باید علاوه بر اقساط سررسید شده، مبالغی را به‌عنوان وجه التزام پرداخت کند، اقساط دریافتی از مشتری را ابتدا بابت اصل بدهی سررسید شده وی منظور کنند.